

załącznik
do uchwały Nr XI/..//11
Rady Gminy Lisewo
z dnia 29.12.2011 r.

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w 2012 r.

Rozdział 1 Diagnoza problemów uzależnień w Gminie Lisewo

§ 1. 1. Gminę Lisewo wg stanu na 30 listopada 2011 r. zamieszkuje 5777 mieszkańców w tym mężczyzn 2785 i kobiet 2992. Gmina Lisewo jest gminą typowo rolniczą. Jednym z problemów wiodących gminy jest w dalszym ciągu dość wysokie bezrobocie sięgające około 17%. W porównaniu do poprzednich lat jest nie znaczny spadek bezrobotnych, na co w głównej mierze wpływ ma zastój gospodarczy w naszym regionie i okolicach.

Na terenie gminy funkcjonują 2 szkoły podstawowe, 1 gimnazjum, 1 przedszkole gminne, 4 świetlice środowiskowe, 4 ośrodki przedszkolne finansowane z funduszy unijnych.

2. Diagnoza problemów uzależnień w Gminie Lisewo obejmuje:

1) analizę wyników badania ankietowego dotyczącego używania alkoholu, narkotyków i nikotyny przeprowadzonego w listopadzie 2010 r. na grupie 95 uczniów klas IV, V, VI szkół podstawowych i 177 uczniów gimnazjum, które wskazały:

a) w szkołach podstawowych

- na zapalenie papierosa namawianych było 32 uczniów, co stanowi 34 % ogółu, większość z nich przez kolegę, koleżankę, tylko 3 osoby były namawiane przez osobę dorosłą,
- namówić się dało 10 osób, co stanowi 10,5%, pięciu z nich zapaliło raz, pozostali kilka razy, jeden uczeń sam kupuje papierosy. Na pytanie – czy twoi koledzy, koleżanki palą - aż 53 badanych odpowiedziało twierdząco,
- nikt z badanej grupy uczniów nie eksperymentował z narkotykami,
- alkohol piło 34 uczniów, co stanowi 36% badanych, przeważnie pili piwo, rzadziej wódkę i wino. Najczęściej alkoholem częstowani byli przez dorosłych (19 uczniów), pozostałych alkoholem poczęstował kolega,
- większość badanych ma świadomość, że szkodzi swojemu zdrowiu,

b) w gimnazjum

- 34% badanej populacji uczniów skorzystało z propozycji zapalenia papierosa,
- po pierwszym papierosa najczęściej uczniowie sięgali w wieku 14 lat,
- badani odpowiadają, że często sami kupują papierosy,
- kontakt z narkotykami lub innymi środkami odurzającymi miało 16 % badanej populacji uczniów,
- eksperymentowanie z w/w środkami miało 8,40 % badanych (29 uczniów), z czego namówionych przez kolegów było 17 uczniów, osobę rozprowadzającą środki - 1 uczeń , osoby dorosłe - 2 uczniów. Większość z nich miała kontakt jednorazowy, 2 uczniów podało, że zażywa od czasu do czasu, a 3 uczniów że często,
- z badanej grupy uczniów 77% piło alkohol, najczęściej piwo – z tego 17 % kupiło go samodzielnie, 36% było częstowanych przez kolegów a 24 % przez dorosłych,
- większość ma świadomość, że szkodzi swojemu zdrowiu.

2) analizę informacji uzyskanych od instytucji zajmujących się pomocą osobom uzależnionym:

Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Posterunku Policji, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, szkół, Gminnego Ośrodka Zdrowia, z której wynika że:

- a) w 30 rodzinach występuje nadmierne spożywanie alkoholu,
- b) 51 dzieci wychowuje się w rodzinach dotkniętych problemem alkoholowym,
- c) 32 osób uzależnionych jest od alkoholu a 106 osób współuzależnionych,
- d) nie występuje problem narkomanii w rodzinach na terenie gminy,
- e) miały miejsce 30 interwencje policji z powodu zakłócania porządku publicznego,
- f) 12 interwencji domowych policji z powodu przemocy w rodzinie (założenie niebieskiej karty),
- g) zatrzymano 23 nietrzeźwych kierowców,
- h) Zespół Interwencyjno – Motywacyjny przy GKPRPA przeprowadził 14 rozmów z osobami uzależnionymi od alkoholu i 4 osobami współuzależnionymi,
- i) 13 osób z terenu gminy odwieziono do Izby Wytrzeźwień w Toruniu,
- j) w sprawie o psychiczne i fizyczne znęcanie się nad rodziną przeprowadzono 5 postępowań przygotowawczych zakończonych skierowaniem aktów oskarżenia do Sądu Rejonowego w Chełmnie,
- k) postępowanie lecznicze z uzależnienia alkoholowego w trybie ambulatoryjnym przeprowadzono u 2 osób,
- l) leczenie szpitalne z uzależnienia alkoholowego podjęły 4 osoby,
- ł) w punkcie konsultacyjnym uczestniczyło 20 osoby w tym 7 osób systematycznie,
- m) skontrolowano 20 punktów sprzedaży alkoholu przez GKPRPA i Policję w zakresie przestrzegania przepisów o sprzedaży alkoholu osobom nieletnim, nietrzeźwym oraz spożywania alkoholu w sklepie.

3. Zdiagnozowane obszary problemowe wskazują na:

- 1) zbyt swobodne eksperymentowanie ze środkami psychoaktywnymi przez młodzież;
- 2) liberalne postawy społeczeństwa wobec używania środków psychoaktywnych;
- 3) najważniejszy czynniki sprzyjający obniżaniu się wieku inicjacji alkoholowej jest wzrost tolerancji rodziców albowiem większość badanych dzieci piła alkohol w trakcie uroczystości rodzinnych i w obecności rodziców.

4. Przyczyny zdiagnozowanych problemów uzależnień:

- 1) bezrobocie;
- 2) brak zainteresowań i efektywnego spędzania wolnego czasu;
- 3) niechęć podejmowania aktywnych działań przez dorosłych w celu rozwiązywania problemów;
- 4) negatywne wzorce zachowań dorosłych wynikające z niskiego wykształcenia;
- 5) przyzwolenie dorosłych na używanie przez dzieci i młodzież środków psychoaktywnych, w szczególności piwa i nikotyny.

Rozdział 2

Cele strategiczne programu

§ 2. 1. Głównym celem Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii zwanego dalej Programem jest ograniczenie eksperymentowania, używania alkoholu, narkotyków i tytoniu oraz problemów z tym związanych.

2. Cel główny będzie realizowany poprzez:

- 1) podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania temu zjawisku;
- 2) zmianę postaw dzieci, młodzieży i dorosłych wobec narkotyków, alkoholu i tytoniu;
- 3) zwiększenie dostępności świadczeń w zakresie leczenia i rehabilitacji.

3. Cele szczegółowe realizowane będą poprzez:

- 1) podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania temu zjawisku w wyniku podejmowania działań opartych o:
 - a) wskaźniki:
 - wyniki badań ankietowych na osobach dorosłych i młodzieży,
 - dane statystyczne osób zgłaszających się do specjalistów,
 - liczba osób korzystających z proponowanych form;
 - b) źródło pozyskania wskaźnika:
 - ankiety,
 - wywiady,
 - rozmowy;
- 2) zmianę postaw dzieci, młodzieży i dorosłych wobec alkoholu, narkotyków i nikotyny w wyniku podejmowania działań opartych o:
 - a) wskaźniki:
 - wyniki badań ankietowych,
 - liczba realizatorów programów profilaktycznych,
 - liczba uczestników,
 - formy;
 - b) źródła pozyskania wskaźnika:
 - scenariusze zajęć,
 - konsultacje;
- 3) zwiększenie dostępności świadczeń w zakresie profilaktyki i leczenia w wyniku podejmowania działań opartych o:
 - a) wskaźniki:
 - liczba osób korzystających z pomocy,
 - ilość udzielonych porad, konsultacji,
 - liczba instytucji zajmujących się pomocą;
 - b) źródła pozyskania wskaźnika:
 - umowy ze specjalistami,
 - sprawozdania.

Rozdział 3

Działania w zakresie profilaktyki oraz pomoc uzależnionym i rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym

§ 3. Zadania wynikające z Programu obejmują:

- 1) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, skierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży;
- 2) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 3) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 4) wspieranie w ramach posiadanych środków inicjatyw zgłoszonych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych lub organów Gminy.

§ 4. Działania w zakresie profilaktyki obejmują:

- 1) prowadzenie programów i działań profilaktycznych:
 - a) w szkołach podstawowych program „Saper jak rozminować agresję”, „Nie pal przy mnie proszę”, „Spójrz inaczej” oraz „Młodzież w trudnościach”, wspierający bezpieczeństwo oraz zdrowie dzieci i młodzieży,

- b) w gimnazjum na zajęciach warsztatowych dla młodzieży popularyzujących zdrowy styl życia bez środków uzależniających, „Znajdź właściwe rozwiązanie”, „Spójrz inaczej”,
 - c) w gimnazjum na zajęciach „Elementy jak radzić sobie z agresją”
 - d) poprzez teatry profilaktyczno-wychowawcze,
 - e) w ramach szkolenia nauczycieli,
 - f) w ramach spotkań wspierających rodziców w problemach wychowawczych,
 - g) poprzez punkt konsultacyjny w którym dyżury pełni terapeuta uzależnień,
 - h) poprzez zorganizowanie imprezy trzeźwościowej „XIV Spotkania Rodzinne”;
- 2) wspieranie organizacji i placówek o charakterze szkolnym i pozaszkolnym zajmujących się organizowaniem czasu wolnego dzieci i młodzieży:
- a) prowadzących świetlice środowiskowe w Lisewie, Pniewitem i Drzonowie oraz przy Szkole Podstawowej w Krusinie,
 - b) organizujących wypoczynek letni dla dzieci;
- 3) w celu prawidłowego zrealizowania zadań zawartych w Programie współpracę następującymi partnerami:
- a) poradnią odwykową,
 - b) poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Chełmnie,
 - c) Kościołem Katolickim i innymi kościołami oraz związkami wyznaniowymi,
 - d) Izbą Wyrzeźwień w Toruniu,
 - e) funkcjonariuszami Policji,
 - f) Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmnie,
 - g) Kuratorską Służbą Sądowniczą w Chełmnie,
 - h) Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Lisewie,
 - i) Gminnym Ośrodkiem Zdrowia w Lisewie,
 - j) specjalistami terapii uzależnień,
 - k) psychologami, psychiatrą,
 - l) pedagogami, nauczycielami,
 - m) szpitalami – oddziały odwykowe.

§ 5. Działania związane z leczeniem odwykowym poprzez działalność Zespołu Interwencyjno-Motywacyjnego obejmują:

- 1) kierowanie na badania i leczenie odwykowe osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) kierowanie wniosków do sądu o orzeczenie przymusowego leczenia odwykowego;
- 3) prowadzenie punktu konsultacyjnego,
- 4) udzielanie rodzinom z problemem alkoholowym lub innymi problemami np. wychowawczymi informacji o możliwościach pomocy (Pomarańczowa linia) oraz udzielanie porad, a w szczególności ochrony przed przemocą domową (Niebieska linia).

Rozdział 4 **Dostępność alkoholu**

§ 6. Realizacja zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w zakresie ograniczenia dostępności alkoholu następować będzie poprzez:

- 1) przestrzeganie, wyznaczonego uchwałą Rady Gminy limitu punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i w miejscu sprzedaży oraz usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie gminy;
- 2) cofanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w przypadkach określonych w ustawie;
- 3) kontrolę punktów sprzedaży alkoholu na terenie gminy;

- 4) egzekwowanie przepisów prawa miejscowego regulującego spożywanie alkoholu w miejscach publicznych;
- 5) kontrolę ważności zezwoleń i prowadzenia ewidencji sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży;
- 6) szkolenia właścicieli punktów sprzedaży i sprzedawców odnośnie obowiązujących przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Rozdział 5

Wykorzystanie środków z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu

§ 7.1. Pieniądze z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznacza się na finansowanie zadań określonych w Planie finansowym na 2012 r. Plan stanowi załącznik do Programu.

2. Finansowaniu podlegają ponadto zadania nie wymienione w ust. 1, których potrzeba realizacji w trakcie roku została uznana za zasadną przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

3. Dyspozycje finansowe dotyczące wydatków w oparciu o wnioski Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych lub zaopiniowanie przez tę Komisję, realizuje Wójt.

Rozdział 6

Zadania Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

§ 8. Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy w szczególności:

- 1) wykonywanie Programu i składanie rocznego sprawozdania Radzie Gminy;
- 2) prowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na podstawie udzielonych przez Wójta upoważnień;
- 3) podejmowanie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków;
- 4) opiniowanie wniosków o zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie określonym ustawą i uchwałami Rady Gminy.

Rozdział 7

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

§ 9.1. Ustala się miesięczne wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- 1) przewodniczący komisji – 200,50 zł;
- 2) członek komisji – pełnomocnik ds. rozwiązywania problemów alkoholowych- 154,00 zł;
- 3) członek komisji – 132 zł.

2. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje zwrot kosztów przejazdu poza teren gminy. Jeżeli wyjazd następuje przy użyciu samochodu stanowiącego własność delegowanego stosuje się stawkę za 1 kilometr przebiegu pojazdu prywatnego używanego do celów służbowych związanych z działalnością pracodawcy, określonych w Zarządzeniu Nr 61/2011 Wójta Gminy Lisewo z dnia 25 października 2011 r. w sprawie ustalenia stawki za 1 kilometr przebiegu pojazdów prywatnych używanych z tytułu podróży służbowej odbywanej na obszarze kraju przez pracowników Urzędu Gminy w Lisewie oraz dyrektorów i kierowników podległych jednostek organizacyjnych

Rozdział 8

Przeciwdziałanie narkomanii

§ 10. Przeciwdziałanie narkomanii następować będzie poprzez:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem od narkotyków w formie:
 - a) spotkań w działającym punkcie konsultacyjnym,
 - b) pogadanek, spotkań, przedstawień w szkołach i świetlicach środowiskowych;
- 2) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży w zakresie:
 - a) wdrażania profesjonalnych programów profilaktycznych w szkołach,
 - b) dofinansowania programów profilaktycznych realizowanych w szkołach,
 - c) organizowania pogadanek dla rodziców, uczniów,
 - d) organizowania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży w świetlicach środowiskowych oraz w okresie ferii zimowych i wakacji letnich;
- 3) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii oraz współpracę z miejscową gazetą;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej.